Programowanie w Logice - zadania

Radosław Rowicki

11 kwietnia 2021

Informacje wstępne:

1. Zadanka wysyłamy **przez formularz** na stronie WWW.
2. W razie wątpliwości, nieścisłości, przemyśleń, bólu egzystencji — pisać na mejla: radrowicki małpa gmail com.
3. Nie narzucam żadnego języka programowania. Doceniam egzotykę.
4. Rozpatrujemy tylko i wyłącznie dwuwartościową logikę klasyczną.

Teoria

Dowiedz się i wyjaśnij czym się różni logika pierwszego rzędu od logiki drugiego rzędu (2 pkt). Podaj przykład zdania w logice drugiego rzędu, które nie jest zdaniem w logice pierwszego rzędu (1 pkt).

Rachunek zdań

Oceń prawdziwość zdań (z uzasadnieniem):

1. Brukselka jest smaczna (0 pkt)
2. Zdanie $(a \implies (b \implies c)) \iff ((a \land b) \implies c)$ jest tautologią w logice klasycznej (2 pkt)
3. Zdanie $((a \lor b) \implies c) \iff ((a \implies c) \land (b \implies c))$ jest tautologią w logice klasycznej (2 pkt)
4. Zdanie $\neg(((p \implies r) \land (q \implies s) \land (\neg p \lor \neg s)) \implies (\neg p \lor \neg q))$ jest spełnialne w logice klasycznej (2 pkt)

Modele logiczne

Dla każdego zdania skonstruuj model, w którym jest ono prawdziwe (lub pokaż, że taki nie istnieje).

1. $\neg((f(x) \iff (f(y) \land g(x))) \implies g(y)) \land g(x)$ (2 pkt)
2. $\forall x.\exists y.(f(x) \land \neg(\exists z.f(z))) \lor (\neg g(y) \iff g(y))$ (2 pkt)
3. $\exists y.\forall x.(f(x) \land \neg(\exists z.f(z))) \lor (\neg g(y) \iff g(y))$ (2 pkt)
4. $(\forall f.(\exists x.f(x))) \land (\exists f, g.\forall x.f(x) \iff \neg g(x))$ (2 pkt)

Arytmetyka

Rozpatrujemy model nad zbiorem liczb naturalnych (z zerem) z zadanymi predykatami

- SUM, taki że $SUM(A, B, C)$ zachodzi wtw $A + B = C$
- SUB, taki że $SUB(A, B, C)$ zachodzi wtw $A - B = C$
- MUL, taki że $MUL(A, B, C)$ zachodzi wtw $A * B = C$

Zdefiniuj formułę w logice drugiego rzędu FAC taką, że $FAC(N, F)$ zachodzi wtw $N! = F$ (silnia). Formuła nie może być rekurencyjna. Można definiować formuły pomocnicze. (6 pkt)

Programowanie

Napisz zadane programy (w dowolnym języku, może być pseudokod). Zasady:

1. Zakaz używania pętli.
2. Zakaz używania goto.
3. Zakaz wstawek assemblerowych które majstrują przy EIP/RIP.
4. Zakaz *list comprehensions*
5. Każda zmienna może mieć przypisaną wartość tylko jeden raz *w kodzie*. Tzn. można korzystać tylko ze "stałych". Jeśli wybrany język ich nie wspiera, należy po prostu pilnować by żadna zmienna nie została nadpisana.
6. Można (...trzeba) korzystać z rekurencji.
7. Nie korzystamy z gotowców w bibliotece standardowej.

Napisz program który:

1. Policzy n pierwszych z kolei liczb pierwszych (NIE wszystkie liczby pierwsze mniejsze od n) (4 pkt)
2. Podniesie n do potęgi k. Program ma działać w czasie $O(log(k))$ (4 pkt)
3. Policzy podłogę z pierwiastka kwadratowego n (4 pkt)
4. Posortuje listę/tablicę liczb. ($O(n^2)$ – 4 pkt, $O(n * log(n))$ – 6 pkt)

Indukcja

Zapomnijmy na razie o całej arytmetyce, jaką znamy. Wyobraźmy sobie, że żyjemy w świecie, gdzie w matematyce znane są jedynie funkcje, zbiory i logika. Jak się łatwo domyślić, nie jest nam tu łatwo. Próbując kupić coś w sklepie zaczynamy tęsknić za cudownym wynalazkiem jakim są liczby – których w naszym świecie brakuje.

Jako herosi tej wybitnej krainy postanawiamy coś z tym zrobić i uratować ludzkość od wiecznego nieliczenia.

Od czegoś trzeba zacząć - zatem zacznijmy od niczego. Zdefiniujmy sobie *zero* lub 0 jako nic. Niestety to zbyt mało - na świecie bywają różne obiekty, których jedną z charakterystycznych cech jest to, że istnieją. Więc nie jest ich zero. Potrzebujemy więc jakiegoś narzędzia by je zliczać. Musimy zatem utworzyć do tego pewien zbiór, który nazwiemy majestatycznie *zbiorem liczb naturalnych* i będziemy oznaczać go $\mathbb{N}$. Określimy teraz 5 *aksjomatów*, czyli powszechnych prawd przyjętych w ramach definicji naszego zbioru:

1. 0 jest liczbą naturalną.
2. Dla każdej liczby naturalnej n istnieje inna liczba naturalna, która jest jej *następnikiem* i oznaczymy ją $s(n)$ (btw. s jest funkcją $\mathbb{N} \to \mathbb{N}$).
3. 0 nie jest następnikiem żadnej liczby naturalnej.
4. Jeśli liczby naturalne n i m mają równe następniki, to są sobie równe.
5. **(Aksjomat indukcji)** Jeśli
   - Pewna forma zdaniowa (twierdzenie) W jest prawdziwa dla 0
   - Z faktu, że W jest prawdziwe dla n wynika, iż jest też prawdziwe dla $s(n)$

   to W jest prawdziwe dla każdej liczby naturalnej.

Super! Mamy liczby! Możemy teraz się nimi bawić: niech $1 = s(0)$, $2 = s(1) = s(s(0))$ itd. Ale wciąż brakuje nam wielu innych ważnych rzeczy. Nie znamy dodawania, mnożenia, odejmowania i masy prawd, które w realnym świecie są oczywiste. Ze zdefiniowaniem dwóch pierwszych chętnie Ci pomogę:

Dodawanie:

$$a + 0 = a$$

$$a + s(b) = s(a + b)$$

Mnożenie:

$$a * 0 = 0$$

$$a * s(b) = a * b + a$$

Ale dalej musisz poradzić sobie sam.

Zadania:

1. Udowodnij, że $a + 1 = s(a)$ (0.5 pkt)
2. Udowodnij, że $0 + a = a$ (to nie jest część definicji dodawania!) (0.5 pkt)
3. Udowodnij, że $2 + 2 = 4$. Przyjmijmy $4 = s(s(s(s(0))))$. (0.5 pkt)
4. Udowodnij, że $a * 1 = a$ (0.5 pkt)
5. Udowodnij, że dodawanie jest łączne i przemienne, tj $(a + b) + c = a + (b + c)$ oraz $a + b = b + a$ (2 pkt)
6. Udowodnij, że mnożenie jest łączne i przemienne (3 pkt)
7. Udowodnij, że $(a + b) * c = a * c + b * c$ (2 pkt)

Kmina: Jak wyobrażasz sobie definicję liczb całkowitych i wymiernych w naszym systemie? Czy możliwe jest określenie liczb rzeczywistych? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to dlaczego?